

אזְהַרָה לְדַיְיָנִים שְׁלֹא יֵאָכְלוּ עַד שְׂדֵנִים דִּין. שְׁפַל מִי שֶׁדָּן דִּין אַחַר שְׁאָכַל וְשָׂתָה, כְּאִלוּ חֹבֵב אֶת דָּם חֲבֵרוֹ לְאַחַר, שֶׁהָרִי דָמוֹ מִמֶּשׁ נִתֵּן לְאַחַר. זֶה בְּמִמוֹן, כֹּל שֶׁכֵּן בְּדֵינֵי נַפְשׁוֹת שְׂצָרִיכִים הַדַּיְיָנִים לְהַשְׁמֵר שְׁלֹא לְדוֹן דִּין אֶלָּא קֹדֶם שְׁאָכְלוּ וְשָׂתוּ, וְעַל זֶה כְּתוּב דֵּינוּ לִבְקָר מִשְׁפָּט, וְכְתוּב (יִרְמִיָּה ט) אֲנִי ה' עֹשֶׂה חֶסֶד וּמִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּאַרְצְךָ כִּי בְּאֵלֶּה חֲפָצְתִּי נָאִם ה'.

שְׁנֵינֵנו, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מִי שֶׁמִּשְׁקַר בְּדִין, מִשְׁקַר בְּתַקוּנֵי הַמֶּלֶךְ. מִהֵם תַּקוּנֵי הַמֶּלֶךְ? אוֹתָם שֶׁנֶּאֱמַר, שְׁכַתוּב עֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּאַרְצְךָ. וְכְתוּב כִּי בְּאֵלֶּה חֲפָצְתִּי נָאִם ה'. וְהַכֹּל תְּלוּי זֶה בְּזֶה (וְהֵלֵא בְּזֶה תְּלוּי). רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֵלֶּה הֵם תַּקוּנֵי הַכֶּסֶּא, שְׁכַתוּב (תְּהִלִּים פט) צִדְקָה וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כֶּסֶּאֶךָ. וְכְתוּב (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד כֶּסֶּא.

עַל הַדָּם. מָאִי עַל הַדָּם. אֲזַהַרָה לְדַיְיָנֵי, דְּלֹא יִיכְלוּן עַד הַדַּיְיָנֵי דִּינָא, דְּכָל מָאן דְּדָאִין דִּינָא בְּתַר דְּאָכִיל וְשָׂתֵי, כְּאִלוּ חֲיִיב דְּמָא דְּחֲבֵרִיהּ לְאַחְרָא, דְּהָא דְּמִיָּה מִמֶּשׁ יְהִיב לְאַחְרָא. הָאִי בְּמִמוֹנָא, כֹּל שֶׁכֵּן בְּדֵינֵי נַפְשׁוֹת, דְּבָעוּ דַּיְיָנֵי לְאַסְתְּמָרָא, דְּלֹא לְמִידָן דִּינָא אֶלָּא קֹדֶם דְּאָכְלוּ וְשָׂתוּ, וְעַל דָּא כְּתִיב דֵּינוּ לִבְקָר מִשְׁפָּט וְכְתִיב, (יִרְמִיָּה ט) אֲנִי יי' עוֹשֶׂה חֶסֶד וּמִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּאַרְצְךָ כִּי בְּאֵלֶּה חֲפָצְתִּי נָאִם יי'.

תַּנְיָא, אָמַר רַבִּי יְהוּדָה, מָאן דְּמִשְׁקַר בְּדִינָא, מִשְׁקַר בְּתַקוּנֵי מַלְכָּא. מָאן תַּקוּנֵי מַלְכָּא. אֵינּוֹן דְּאַתְמַר, דְּכְתִיב עוֹשֶׂה חֶסֶד מִשְׁפָּט וְצִדְקָה בְּאַרְצְךָ. וְכְתִיב כִּי בְּאֵלֶּה חֲפָצְתִּי נָאִם יי'. וְכֹלָא הָאִי בְּהָאֵי תְּלוּיָא. (ג"א וְהֵלֵא בְּהָאֵי תְּלוּיָא) רַבִּי יוֹסִי אָמַר, אֵלִין אֵינּוֹן תַּקוּנֵי כְּרִסְיָא, דְּכְתִיב, (תְּהִלִּים פט) צִדְקָה וּמִשְׁפָּט מְכוֹן כֶּסֶּאֶךָ. וְכְתִיב (ישעיה טז) וְהוֹכֵן בְּחֶסֶד (דף קכ"ב ע"ב) כֶּסֶּא.

אדרא דמשכנא

תַּנְיָא בְּרִזָּא דְרִזִּין, רִישָׁא דְּמַלְכָּא, אֲתַתְּקֵן בְּחֶסֶד וּבְגִבּוּרָה. בְּהָאֵי רִישָׁא, תְּלִיִן שְׁעָרֵי, נִימִין עַל נִימִין, דְּאֵינּוֹן כֹּל מְשִׁיכוּתָא דְּמִתְאַחְדָּן בְּהוּ עֲלָאֵי וְתַתְּאֵי. מְאָרִי דְּמְאָרִין, מְאָרִי דְּקָשׁוּט, מְאָרִי דְּמִתְקֵלָא, מְאָרִי דִּיבְכָא, מְאָרִי דִּילְלָה, מְאָרִי דְּדִינָא, מְאָרִי דְּרַחֲמֵי, וְטַעֲמֵי אוֹרִייתָא, וְרִזִּי אוֹרִייתָא דְּכִיִּין, מְסַאֲבֵן, כְּלֵהוּ אַקְרוּן שְׁעָרֵי דְּמַלְכָּא, כְּלוּמַר מְשִׁיכוּתָא דְּאַתְמַשְׁךָ מִמַּלְכָּא קְדִישָׁא, וְכֹלָא נְחִית מְעַתִּיקָא סְתִימָאָה. (קְדִישָׁא).

מִצְחָא דְּמַלְכָּא, פְּקִידוּתָא דְּחִיבָא, כִּד אֲתַפְקֵדָן בְּעוֹבְדֵי יְהוּ, וְכִד אֲתַגְלִיִּין חוֹבֵי יְהוּ, כְּדִין אַקְרִי מִצְחָא דְּמַלְכָּא. כְּלוּמַר, גְּבוּרָה אֲתַתְּקֵף בְּדֵינֵי, וְאַתְפָּשֵׁט בְּסִטְרוֹי, וְדָא אֲשַׁתְּנִי מִמִּצְחָא דְּעַתִּיקָא קְדִישָׁא, דְּאַקְרִי רְצוּן.

עֵינִין דְּמַלְכָּא, אֲשַׁגְחוּתָא דְּכֹלָא, אֲשַׁגְחוּתָא דְּעֲלָאִין וְתַתְּאִין, וְכֹל אֵינּוֹן מְאָרִי אֲשַׁגְחוּתָא הֵכִי אַקְרוּן. בְּעֵינִין, גְּוֹנִין אֲתַאחְדָּן, וְאֵינּוֹן גְּוֹנִין אַקְרוּן, כֹּל אֵינּוֹן מְאָרִי אֲשַׁגְחוּתָא דְּמַלְכָּא, כֹּל חַד כְּפּוּם אַרְחִיָּה, וְכֹלָהוּ גְּוֹנִין דְּעֵינָא אַקְרוּן. כְּמָה דְּאַתְתְּחִזִּי אֲשַׁגְחוּתָא דְּמַלְכָּא, הֵכִי גְּוֹנִין מְתַעְרִין. גְּבִינֵי דְּעֵינִין, אַקְרוּן, אֲתַר דִּיהִבִּין אֲשַׁגְחוּתָא, לְכֹלָהוּ גְּוֹנִין מְאָרִי